

Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының шаруашылық жүргізу құқығындағы «№2 Оңалту орталығы» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны

ХАТТАМА №7

Шымкент қаласы

26.09.2024 ж.

Күн тәртібінде:

1. Сыбайлас жемқорлық – қоғамдық дерпт.

Қатысқандар: 35

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша: №2 Оңалту орталығы комплаенс қызметінің міндетін атқарушы Абилдаева С.М. **баяндама жасады:**

Сыбайлас жемқорлық — елдің даму қарқынын тежеятін қоғамдық дерпт. Оның кең тамыр жаюы — бүтін бір мемлекеттің ұлттық қауіпсіздігіне қатер тәндіріп, ел болашағына орасан зор зардабын тигізеді. Жемқорлықтың көріністерін атап айттар болсақ, қоғамдағы пара алу не ұрлау, қызметтік жағдайды асыра пайдалану проблемалары. Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-қимыл агенттігі Шымкент қаласы бойынша департаментімен Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының ШЖҚ «№2 қалалық аурухана» МҚҚ автотұрағында дәріхана бөлімінің менгерушісі Е.Т.Молдабеков пен «Өрлеу-Фарм» ЖШС-нің директоры К.А.Тұрапбаеваға қатысты алаяқтық және паракорлық деректері бойынша Қылмыстық Кодекстің 24-бабы 3-бөлігі, 367-бабының 2-бөлігімен, 28-бабының 4-бөлігі, 367-бабының 2-бөлігі, 190-бабының 2-бөлігі 3-тармағымен қылмыстық істің тергеуі аяқталып, сотқа жолданған. Іс материалдарына сәйкес, 05 акпан 2024 жылды Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының ШЖҚ «№2 қалалық аурухана» МҚҚ-ң автотұрағында дәріхана бөлімінің менгерушісі Е.Т.Молдабеков «United Medical Systems» ЖШС басшысы және Өрлеу Фарм ЖШС-нң директоры К.А.Тұрапбаевамен жолығып, мемлекеттік сатып алу шарты аясында ауруханаға жеткізілген жарамдылық мерзімі өткен медициналық максаттағы бүйімдарды жойып, ЖШС-не ақша аударып беру үшін аурухананың бас дәрігері Б.Позиловқа айтарлықтай мөлшерде пара беруге азғырып, қолма –қол 1 600 000 теңге ақшалай қаражаттарын алғаны құжаттандырылған.

Е.Т.Молдабеков алаяқтық жолмен және мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамға пара беруге азғыру арқылы иемденген К.А.Тұрапбаеваның 1 600 000 теңге ақша қаражатын өз қажетіне жаратқан. Тергеп тексеру барсында анықталғандай, аурухана мен «United Medical Systems» ЖШС» арасында 130 602 440 теңгеге дәрілік заттарды және медициналық мақсаттағы бұйымдарды сатып алу туралы №21/22-1 шартты түзілген. Осы шартқа сай, Өрлеу-Фарм» ЖШС-нің директоры К.А.Тұрапбаевамен сатып алынуға жататын дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдар ауруханага жеткізілген. 2023 жылдың кыркүйек-қазан айларында Ауруханага жеткізілген тауардың ішінен құны 20 335 700 теңгеге медициналық мақсаттағы бұйымдардың жарамдылық мерзімі 30 маусым 2023 жылы өтіп кеткен, ал 9 326 900 теңгеге медициналық мақсаттағы бұйымдарының жарамдылық мерзімі 31 қазан 2023 жылы өтіп кеткені анықталған. 11 қараша 2023 жылы ауруханамен жоғарыда айтылған жалпы құны 9 326 900 теңгеге медициналық мақсаттағы бұйымдары, 10 қаңтар 2024 жылы жалпы құны 20 335 700 теңгеге медициналық мақсаттағы бұйымдары жарамдылық мерзімінің өтуіне байланысты жойылған. Сонымен қатар медициналық және фармацевтикалық бақылау комитетінің Шымкент қаласы бойынша департаменті мамандарының 19.06.2024 жылғы қорытындысына сәйкес, жойылған медициналық бұйымдардың жалпы саны сатып алынған санынан 64 пайызын құрайды. Зертхананың 1-С бухгалтерия бағдарламасының есебіне сәйкес, 2022 жылдың жартышылдығында «Техпластин-тест для исследования плазмы и венозной крови» медициналық бұйымның шығымы 37 қорбын құраған, демек бір жылдық шығымы шамамен 75 қорабын құрайды. Алайда ауруханамен медициналық бұйымның жылдық қажеттілік есебі 300 қорабын құраған, бұл сан 2,5 есе нақты қажеттілік санан жоғары. Бұл ретте зертхананың қажеттілік өтінімі аурухана басшылығымен тексерілмей, жоюға жіберіліп, бюджет қаражатын ысырып етуге ықпал еткен.

Сыбайлас жемқорлықпен құресу үшін халықта құқықтық түсіндіру жұмыстарының деңгейі мен сапасын арттырудың маңызы зор. Азаматтар өз құқығын - қандай да бір заңға қайшы әрекетті көрсе, оған қандай шара, жаза қолданатынын білгені жөн. Қоғам пары беруден, алудан түпкілікті бас тартса, елімізде бұл ұғым жойылушы еді. Колында билігі бар лауазымды тұлғаны өз мұддесіне әрекет етуге көндіру мақсатында оған заңсыз сыйакы ұсынуды немесе өзгедей қызмет көрсетуді пары беру дейміз.

Пара беру де, оны алу да пайда әкелмейтінін, оның қылмыс екенін түсінетін қоғамдық сана қалыптасуы қажет.

Парақорлық – қоғамда адамгершілік пен сана-сезімнің кемуіне сеп беретін керітартпа кеселдің бірі. Бұл тек жекелеген адамдардың ісі емес, ол қоғам өміріндегі тыныштық пен қауіпсіздікті тұрақсыз, тұrlаусыз қылатын, қылыштың келенсіздіктерге жол ашатын қауіпті қылмыс. Парақорлық, жемқорлық мендеген қарандырылған әділдікпен шындықты, ізгілік пен сүйіспеншілікті шам алып іздесен де таптайсың. Парақорлықтың кең етек жаюының себебі – адамгершілік, әділдік секілді рухани құндылықтардың қызына болса керек.

Әрбір ел азаматы қоғамдың кеселге қарсы тұруда азаматтық белсендердің танытуы аса маңызды. Соның ішінде, сыйбайлас жемқорлық көріністеріне қоғамның қалыпты құбылысы ретінде қарамай, тиісті органға шағымдану немесе Қазақстан Республикасы Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл агенттігінің 1424 сенім телефонына хабарлау қажеттігін назарда ұстаған жөн.

Параны тықпалап беруші болмаса, параны бұқпалап алушы да болмайтыны белгілі. Сондықтан, пара ұсыну мен пара беру арқылы мәселесін теңгемен шешіп кетуге әрекеттенудің соңы қылмысқа әкеліп соғатынын ескерген жөн. Бұгінгі күні пара берген азаматтарға да жауапкершілік қаралатынын әрбір ел азаматы терең ұғынуы тиіс.

Адамның күні адамға түсіп тұрғанда, тірлігін теңгемен шешуге тырысатындардың қатары азаймауда. Жемқорлықты жоюда — әрбір тұрғынның қосар үлесі мол.

Ең алдымен, пара ұсыну, пара беру деген теріс әрекетті түбегейлі тоқтатсақ, пара алуды үйреншікті құбылыс ретінде қарайтын азаматтардың да қатары азаяры анық. Жемқорлық жарға жығады, елдің даму карқынын бәсендедеді. Сол үшін жұдырықтай жұмылыш, «Әділетті Қазақстанға» қарай қадам басайық. Елдің ертеңгі болашағы — адал азаматтардың қолында.

Сыйбайлас жемқорлық қылмыстарын жасағандары үшін ұстау туралы бейне роликтер көрсетумен жалғастырамыз.

Комплаенс қызметінің м.а:

Абильдаева С.М.